

# AKROPOLITÁN

Filozofie pro **život** – č. 83 – 25. července 2016

„Když lidé dávají to, co mají,  
a dávají to srdcem, tak vzniká  
duševní a duchovní bohatství,  
ze kterého pak ostatní mohou čerpat.“

*Slavko Kroča*



**SYMBOLY:  
ANKH**



**ZÁZRAČNÁ  
ZEMĚ CHILE**



## n@ - BULLETIN

Filozofie pro život - č. 83 - 25. července 2016

Pokud je filozofie praktická, je formativní a pomáhá nám poznat a zlepšit sebe sama. Být filozofem je způsob života, který je spojen s nejušlechtilějšími cíli lidstva.

Praktické uskutečňování lidských hodnot vytváří model aktivní kultury, která využívá kvality každého člověka, rozšiřuje mentální obzor a otevírá se všem projevům ducha.

Dobrovolnictví je přirozeným projevem ducha jednoty se životem a lidstvem a projevuje se v praxi hodnotami, jako je obětavost, závazek a hledání společného dobra.

### BRNO

[www.akropolis.cz/brno](http://www.akropolis.cz/brno)

### HRADEC KRÁLOVÉ

[www.akropolis.cz/hradec](http://www.akropolis.cz/hradec)

### LIBEREC

[www.akropolis.cz/liberec](http://www.akropolis.cz/liberec)

### OLOMOUC

[www.akropolis.cz/olomouc](http://www.akropolis.cz/olomouc)

### OSTRAVA

[www.akropolis.cz/ostrava](http://www.akropolis.cz/ostrava)

### PARDUBICE

[www.akropolis.cz/pardubice](http://www.akropolis.cz/pardubice)

### PLZEŇ

[www.akropolis.cz/plzen](http://www.akropolis.cz/plzen)

### PRAHA

[www.akropolis.cz/praha](http://www.akropolis.cz/praha)

### ÚSTÍ NAD LABEM

[www.akropolis.cz/usti](http://www.akropolis.cz/usti)

### ZLÍN

[www.akropolis.cz/zlin](http://www.akropolis.cz/zlin)

[www.akropolis.cz](http://www.akropolis.cz)



Milí čtenáři,

nacházíme se uprostřed léta, vybíráme si své dovolené a někdy si po nich zklamaně povzdechne, že to nebylo tak skvělé, jak jsme si představovali, postrádáme mimořádné a nezapomenutelné zážitky, dokonce můžeme mít pocit, že jsme se trochu nudili...

Snad bychom se mohli v takové chvíli zamyslet nad tím, jestli jsme i my udělali něco pro zábavu těch, kteří byli s námi. Někdy očekáváme, že budeme „bavení“ jen proto, že jdeme na místo zábavy nebo jedeme na dovolenou. Ale v roli pasivního pozorovatele, přehnaně opatrného či dokonce otráveného, se to nedaří. Naopak, se smyslem pro dobrodružství, snahou dozvědět se co nejvíce a ochotou připravit něco přínosného i pro ostatní můžeme prožít akční a neopakovatelné léto, ať jsme kdekoli.

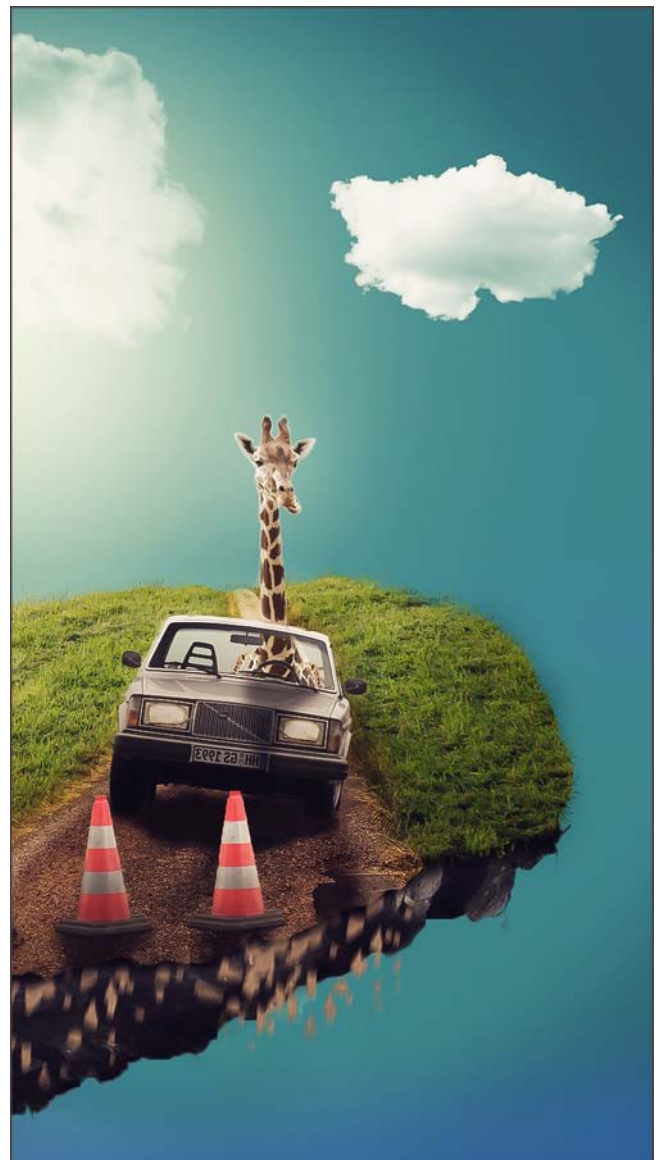
A nejen jedno léto, ale dokonce celý život.

Mgr. Ivana Hurytová

## PODOBENSTVÍ: ODVAHA

Zklamaný návštěvník řekl: *Proč mi můj zdejší pobyt nepřinesl ovoce?*

Mistr se ho s úsměvem zeptal: *A odvážil ses zatřást stromem?*



## S ÚSMĚVEM JDE VŠECHNO LÉPE...

V létě často cestujeme, což s sebou přináší někdy i nemilé důsledky. Přinášíme několik veselých zápisů z policejních protokolů...

- Když jsem přijížděl domů, vjel jsem omylem do jiného dvora a naboural do stromu, protože ho doma na tomto místě nemám.

- Před jízdou jsem něco málo vypil. To ale nebylo nic proti žizni, kterou jsem měl.

- Nehodu tedy zavinila manželka, protože přesolila oběd.

- Srazil jsem se se stojícím nákladním automobilem, když přijížděl z opačného směru.

# SYMBOLY. ANKH

Ankh je kříž. Symbolismus kříže je neobyčejně složitý a má řadu různých výkladů. Nalézáme ho ve všech náboženstvích a kulturách jako znázornění člověka, který se ocitá na přechodu mezi Nebem a Zemí. Samotný Ankh je kříž starověkých Egyptanů a má ve své horní části smyčku, která plní funkci rukojeti. Je klíčem života a smrti.

Začněme tedy jeho horní částí. Egyptský kříž je korunován smyčkou, nekonečným kruhem symbolizujícím božský svět, duch Ra, Slunce Egypta. Kruh je používán jako rukojeť Bohy, kteří ho nesou. Tato rukojeť se opírá o Zemi, stejně jako to dělá Slunce na horizontu při svém východu nebo západu. Horizontální rameno symbolizuje hmotu a není ničím jiným než iluzorní vodorovnou linií vytvořenou upřeným pohledem člověka, jehož osud jako lidské bytosti není omezen pozemským světem. Starodávni Egyptané věděli, že jejich pobyt na zemi je jen dočasný a že je jen malou součástí dlouhého řetězu evoluce složeného z milionů článků.

Smyčka souvisí s vertikální osou, která představuje jak sestup našeho Ducha do hmoty, tak i jeho návrat vzestupnou cestou zpět k počátku. Je to opačná cesta, než jakou musí následovat člověk, který vychází z nejnižšího bodu a každou chvíli se rodí do nového života, aby začal další etapu na své vlastní nastoupené cestě. Takto člověk probouzí své vlastní vědomí sebe sama jako lidské bytosti. Jinými slovy rozvíjí svůj vlastní názor, s inteligencí a vůlí následuje svou vlastní cestu, spojený se svým vyšším Já, svou nejvyšší duchovní či božskou částí.

Ankh také otevírá dveře vedoucí do světa smrti a k tajemnému smyslu Věčnosti. Během pohřebních rituálů, když byl držen za

smyčku, je klíčem ke dveřím hrobky, a pokud byl umístěn mezi oči, symbolizuje povinnost mlčenlivosti.

Tento klíč je také chápán jako magické spojení, které svazuje vše centrálním uzlem, jenž spojuje věci dohromady. Je to tzv. *Isidin uzel* a má význam *spojovatele*, stejně jako *jagy* u Hinduistů. Isis je božskou zprostředkovatelkou, druhou postavou v nejvyšší božské trojici Egypta, kterou tvoří Osiris, Isis a Horus. Tato bohyně lásky a životní vůle znovu spojuje rozřezané tělo svého božského manžela Osirida, který je symbolem Mystérií. Podobně člověk dosáhne vyššího vědomí rozvíjením své vůle, prostřednictvím spojení se svým opravdovým já, uvědoměním si své vlastní nesmrtelnosti.



# Věděli jste, že...

...život Karla IV. se z velké části odehrával za hranicemi naší země. V minulém bulletinu jsme vám přinesli přehled zajímavých míst spojených s tímto panovníkem v naší zemi. Pokud se ale v létě chystáte na dovolenou do zahraničí, můžete se vydat po dalších stopách Karla IV.

...nedaleko města Lucca v italském Toskánsku leží hrad Montecarlo. Karel IV. v Itálii pobýval v letech 1331 – 1333, působil zde jako správce panství, které tam dokázal vybudovat jeho otec, Jan Lucemburský. Jedná se o největší pevnost, jakou Karel IV. založil. Dodnes stojí, nachází se v centru stejnojmenného městečka a nad jejím vstupem je dodnes rozeznatelný český znak.

...nedaleko Norimberku dal Karel IV. vybudovat na rozvalinách starší pevnosti hrad Lauf. Ležel na významné cestě a panovník v něm se svým dvorem několikrát pobýval. Hrad byl jen jedním z mnoha stavebních projektů, které císař v této části svého panství uskutečnil. Nachází se v něm ale jeden unikát: erbovní síň, na jejíchž stěnách je vymalováno 112 erbů českých a moravských rodů, což z ní činí nejvýznamnější heraldickou sbírku pro České země.

...Tangermünde, hrad a stejnojmenné město západně od Berlína jsou spjaté s koncem života Karla IV., císař zde žil posledních šest let. Paláce i kaple Jana Křtitele, které zde nechal vybudovat, byly podle dochovaných pramenů velkolepé, do dnešních dnů z nich ale mnoho nezůstalo. Dochovalo se však středověké purkrabství a kostel sv. Štěpána. Až do konce října tohoto roku ve městě probíhá výstava věnovaná Karlu IV.

...další hrad se nazývá Oybin a leží rovněž v Německu, nedaleko českých hranic. Pochází již ze třináctého století, Karel IV. jej ale přestavěl a nechal zde vybudovat klášter. Součástí kláštera byl kostel vystavěný stavební hutí Petra Parléře, která byla pověřena i výstavbou svatovítské katedrály v Praze. Zřícenina Oybina je oblíbeným turistickým cílem a z Žitavy k ní jezdí historický vlak tažený parní lokomotivou.



# ZÁZRAČNÁ ZEMĚ CHILE

Před několika lety jsme podnikli studijní cestu do Chile. Přestože let trvá dlouho, stojí za to, protože odměna je velkolepá. Na mapě Chile vypadá jako svislá, dlouhá a úzká „nudle“, a právě to je příčinou rozmanitosti klimatických pásem na jeho území s jejich osobitými krásami.

Tato nádherná země se nachází v Jižní Americe na pobřeží Tichého oceánu, její území však zahrnuje více kontinentů, protože její části leží též na Antarktidě a v Oceánii. Na severu hraničí s Peru, na východě s Bolívií a Argentinou a na západě a jihu ji omývá moře. Největší šířka nepřekračuje 350 km a pobřeží je dlouhé kolem 6500 km. Má přes 15 milionů obyvatel, z nichž přibližně jedna třetina žije v hlavním městě Santiagu. Jsou tam zastoupeny snad všechny lidské rasy i míšenci, což prakticky vylučuje možnost existence rasismu a nacionalismu či xenofobie, s nimiž dnes bojují mnohé státy naší planety. Chilané jsou k cizincům vlídní, přátelští a pohostinní, a to rozhodně zpřijemňuje pobyt v jejich zemi.

Španělský dobyvatel Pedro de Valdivia přijel do Chile roku 1542 a založil Santiago, které je i dnes hlavním městem. V té době na území dnešního Chile žily různé národy způsobem odpovídajícím zdejšímu území a klimatu. Byli to pastevci a zemědělci na vysočině, rybáři, kteří se stěhovali po pobřeží v souladu s ročními obdobími, obyvatelé údolí, kteří vyráběli keramiku, kočovné kmeny zabývající se lovem a též Inkové, kteří své teritorium rozšířili z Peru i na území dnešního Chile a svou kulturou a znalostmi silně ovlivnili ostatní kmeny.

## VZNIK CHILE

Na začátku Bůh stvořil všechny nádherly světa: ty nejkrásnější řeky a údolí, jezera

a moře, ledovce a pouště, hory a lesy, louky a pahorky... Když však skončil, uvědomil si, že je Země příliš veliká a tyto nádherly by se mohly ztratit, kdyby je po ní rozprostřel. Proto se Bůh rozhodl je všechny shromáždit na jedno jediné místo, do nejvzdálenějšího koutu naší planety – a tak vzniklo Chile.

Na Velikonočním ostrově, který toto jméno dostal proto, že ho nizozemská expedice skládající se ze tří lodí objevila v předvečer Velikonoc roku 1722, existuje mnoho tradic, mezi nimiž je i jedna, která mluví o *Manu Tarovi* či *Manu Antarovi*, jenž přišel z dalekých zemí a na ostrově objevil mnohé památky jako pozůstatky velmi starého národa, který v dávných dobách žil na velkém kontinentě, jenž se potopil do Tichého oceánu. Připomíná nám to učení H. P. Blavatské o potopených ostrovech Lemurii a Atlantidě a o sedmi výpravách, které vyrazily před jejich úplným zánikem, aby zachránily část obyvatelstva a svou kulturu. V roce 1995 španělská členové jiné expedice Nové Akropolis mluvili s *Rapa Nui*, obyvateli Velikonočního ostrova, kteří jim vyprávěli legendu o *Hotu-Matua*, jenž připlul z potopeného ostrova, a o tom, že *Hotu* původně bylo sedm a odjeli na různé světové strany. Zajímavé je, že téměř identická legenda existuje i na Novém Zélandu mezi původním obyvatelstvem. V některých dílech se o tomto záhadném ostrově též mluví jako o kontinentu MU, který se nacházel v Tichém oceánu, a zmiňuje se o něm i kniha *Dzyan*. Stejný mýtus nacházíme i v Platonových dílech *Kritias* a *Timaios*, kde se autor odvolává na učení, které pochází od zasvěcenců ze starodávného Egypta. Je možné, že by si všechny tyto národy, které nebyly ve vzájemném kontaktu, vymyslely stejné mýty, v nichž se mění pouze jména hlavních hrdinů či názvy zemí, odkud přijeli? Logika nám říká, že by to byla až moc velká náhoda.

Král *Hotu-Matua* přivezl s sebou na ostrov svaté „*destičky, které mluví*“. Některé byly dlouhé až dva metry a mohly by nám odhalit tajemství o původu dnešních obyvatel, kdyby nebyly zničeny misionáři v 19. století, neboť byly pokládány za dílo ďábla. V největších světových muzeích se dnes nachází pouze několik jejich úlomků. A tak pro nás tradice polynéských národů zůstává záhadou.

## RAPA NUI

Velikonoční ostrov neboli ostrov *Rapa Nui* se nachází v Tichém oceánu 3600 km od pobřeží Chile a oplývá mnoha záhadami a přírodními krásami. Na ostrově vulkanického původu, jenž má tvar trojúhelníku, se dodnes nachází kolem 70 kráterů a samotný ostrov je vrcholkem podmořské hory, jejíž rozměry jsou obrovské.

Podle tradice obyvatel ostrova *Rapa Nui* se zde nachází *Te Pito o Te Henua*, což by v překladu znamenalo *Pupek světa*.

Nejznámější je ceremoniální vesnice *Orongo*, jejíž domy jsou rozmístěny ve tvaru elipsy tak, že se dívají na tři ostrůvky *Moto-Nui*, *Kao-Kao* a *Iti*. V této vesnici se dodnes oslavuje rituál *Tangata Manu*, „Člověka-Ptáka“. Každý rok v září se z různých kmenů volí „Krále válečníků“ v rámci soutěže nejlepších sportovců. Mají za úkol doplatit k poslednímu ze tří ostrůvků *Moto-Nui* a počkat na ptáka *Manutaru*, jenž zde klade svá vejce. První, kdo mu vejce dokáže vzít, vrátit se do vesnice a vyšplhat se po příkrém svahu sopky *Rano Kau*, se stává vítězem a z jeho kmene je jmenován nový



král *Tangata Manu* pro příští rok. Vejce symbolicky představuje plodnost, znovuzrození, prosperitu, naději na nový a lepší začátek.

Na ostrově existují obrovské plošiny postavené k uctívání Slunce, otočené směrem k jeho východu ve dnech letního a zimního slunovratu a jiné, spojené s rovnodenností. Na vrcholku nejvyššího vulkánu *Rano Kau* se nacházely chrám Slunce a observatoř, které jsou zdobeny slunečními symboly.

## MOAI

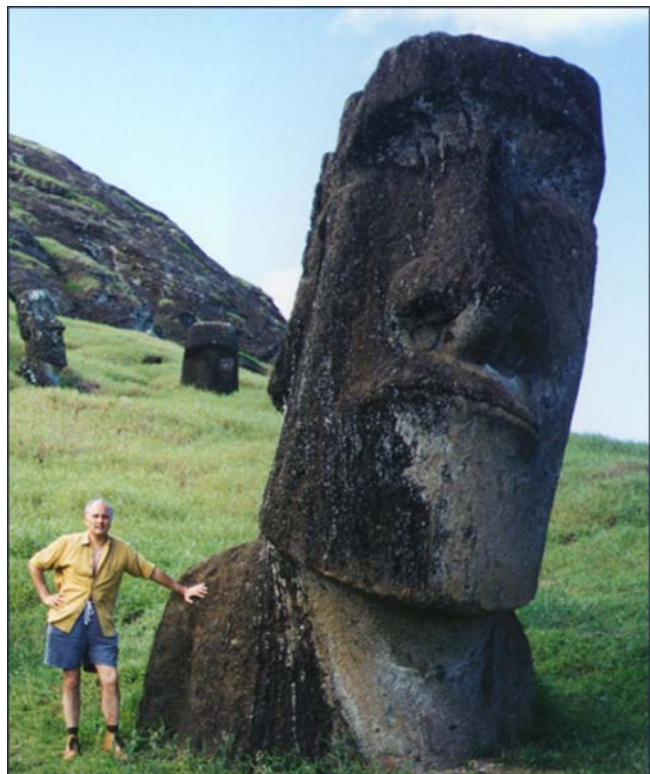
Takto nazývají známé obrovské sochy lidských hlav z Velikonočního ostrova jeho obyvatelé. Postavili je jejich předkové a navzdory mnoha teoriím o jejich vzniku a přepravě pro nás zůstávají záhadou. Když se na to zeptáte obyvatel *Rapa Nui*, odpoví vám, že sochy přemísťovalo *mana*, ale na otázku, kdo nebo co je *mana*, se vám dostane též záhadné odpovědi. *Mana* je pro všechny záhadou a zároveň příčinou jejich existence na ostrově. Je to harmonie umožňující soužití člověka s mořem, se Zemí, se Sluncem a se sebou samým. Je to síla, která existuje navzdory tomu, že ji nedokážou vnímat všichni. Všichni lidé nejsou

stejně citliví. Průvodce expedice v roce 1995, místní znalec, říkal, že není třeba se na mana mnoho vyptávat, nýbrž je prostě uznat a ctít, neboť je to síla, která umožnila vznik všem věcem, což dnešní člověk již nechápe, a jelikož to nechápe, ani to neuznává.

V oblasti *Rano Raraku* se nachází přibližně 400 těchto soch. To, co sochy mají na hlavě, se v místním jazyce jmenuje *pukao*, a není to klobouk, nýbrž ozdoba, kterou si z vlastních vlasů vytvářeli starodávni *Rapa Nui*: z dlouhých vlasů zpevněných směsí rudé hlíny a vody si pletli drdoly. Sochy ožívaly, teprve když byly umístěny na oltář *ahu*. Síla *mana* vyzařovala skrze jejich oči, a proto bylo mnoho hlav zničeno, aby sochy byly zbaveny síly.

## INKOVÉ V CHILE

Z Peru do Chile přišli „Synové Slunce“ až ke břehům řeky Maule, a tak se i v této zemi o nich vyprávějí mýty. V Andách je ukryté nádherné Jezero Inky, s nímž je spjatý smutný a zároveň krásný příběh o lásce. V den své svatby s inckým princem Illi Yupanqui zakopala princezna Kora-llé a zřítíla se do propasti. Nešťastný princ chtěl, aby se na ni a jejich lásku pamatovalo věčně, a proto jí vybral jezero za věčný příbytek. Vody jezera



byly původně průzračné, ale magickým způsobem získaly smaragdovou barvu očí princezny Kora-llé. V nocích za úplňku duše Illi Yupanqui bloudí nad vodami jezera a nařiká nad svou ztrátou.

Další incká legenda se podobá příběhu o Romeovi a Julii. Vypráví o dvou zneprátených kmenech, které kvůli neustálým bojům a potyčkám nedokázaly žít vedle sebe. Jednoho dne se potkali princ a princezna pocházející každý z jednoho z těchto dvou kmenů a ihned k sobě vzplanuli láskou. Ani jednazrodinnechtěla využít tuto příležitost, která mohla konečně přinést mír a blahobyt, a všichni se naopak snažili této lásce zabránit, a překazit tak štěstí mladým milencům. Používali magii, kouzla a všechny možné prostředky, aby je od sebe odtrhli, ale láska nade vším vítězila. Čistota a síla lásky vzbudila slítování dokonce i v přírodě, a mraky a Luna začaly neutěšitelně plakat. Kněží však byli neoblomní a rozhodli se prince a princeznu raději obětovat, než by jim dovolili žít spokojeně v lásce a štěstí. Vražda byla spáchána za tmavé bezměsíčné noci a příroda se natolik rozrušila, že začalo nepřetržitě pršet, ozývaly se hromy a oblohu protínaly blesky. Potopa zahubila oba dva kmeny a na místech jejich vesnic se objevila dvě nádherná jezera, po jejichž vodách konečně spolu v bárce plují



princ a princezna. Na místě, kde byli obětováni, příroda umístila dva vulkány, aby navždy připomínaly ohnivou sílu čisté a věčné lásky. A tak dnes na severu můžeme navštívit dvě jezera – Chungará a Cota-Cotani, a dvě sopky – El Parinacota a Pomerame.

## ZEMĚ KRÁSY, MÝTŮ A LEGEND

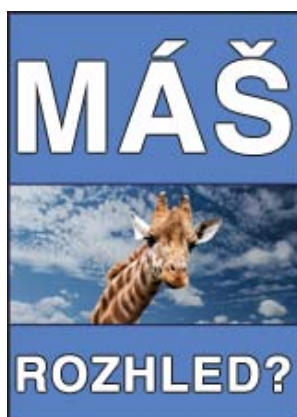
Nelze popsat všechny krásy Chile. Andy pokryté sněhem a protkané čtyřmi největšími řekami, které vytvářejí překrásné kaňony... Oblasti s lesy, jezery a pahorky plné barev, o nichž se člověku ani nesní, že by mohly existovat... Na jihu Patagonie plná ledu a bílé krásy, kde žijí tučňáci... Na severu poušť Atacama v kontrastu s plodnými oázami... Měsíční údolí zcela bez života...

Nelze popsat ani všechny mýty a legendy, které nejen v Chile, ale všude na Zemi představují

bohatou pokladnici lidské minulosti a vypovídají o identitě jednotlivých národů. Někdy jsou pouze vzpomínkou na uplynulé události, ale častěji vypovídají o touze po lepších časech a změnách nezbytných pro důstojnější a plnohodnotný život. Mýty mnoha národů, které se nikdy neseťkaly, jsou podobné a znovu zdůrazňujeme, že taková náhoda by byla až moc velká. Každopádně má na současného uspěchaného člověka ve stresu lepší účinek dobrá kniha plná mýtů a legend než hororové filmy či psychothrillery. Naši předchůdci možná nežili v mrakodrapech a nedopravovali se letadly, ale vyznačovali se mnoha ctnostmi a dobrými vlastnostmi, které se zachovaly v příbězích z dávnověku. Nepohrdejme svou minulostí, aby jednoho dne naši potomci nepohrdali naší současností.

PhDr. Slavica Kroča  
Ředitelka Nové Akropolis v České republice



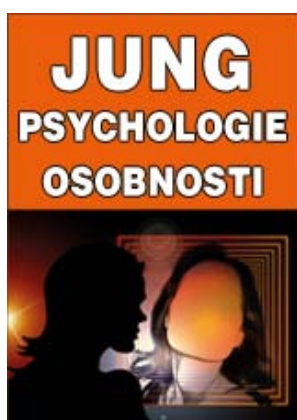


## KURZ SROVNÁVACÍ FILOZOFIE A PSYCHOLOGIE VÝCHODU A ZÁPADU

Zajímají vás záhady života, člověka a světa? Chcete být více pánem sebe sama a méně závislími na vnějších okolnostech? Inspirujte se osobnostmi, které již touto cestou kráčely a zanechaly nám cenné rady a praktické příklady. V průběhu třinácti přednášek se seznámíte se třemi tematickými celky, jež pojednávají o důležitých aspektech lidské existence:

1. etické otázky jednotlivce: pevné hodnoty vytvářející vnitřní sílu osobnosti
2. hledání spravedlnosti ve společnosti, soužití mezi lidmi
3. význam dějin pro pochopení současnosti: jak žít dnes a aktivně vytvářet budoucnost

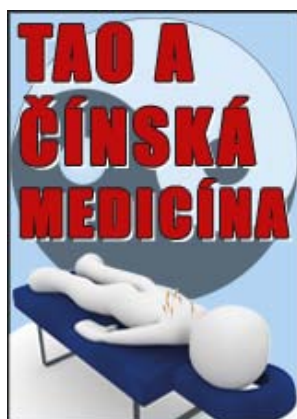
Součástí kurzu jsou cvičení rozvíjející důležité schopnosti člověka: pozornost, koncentraci, paměť, imaginaci, kontrolu emocí, vůli atd.



## JUNG, PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

### Přednáška

Carl Gustav Jung je jednou z nejvýraznějších osobností moderní psychologie. Poté, co si uvědomil ohraničení psychoanalýzy, kterou jako léčebnou metodu využíval jeho učitel a přítel Sigmund Freud, formuloval na základě svého zkoumání a práce lékaře a psychoterapeuta svou vlastní teorii, na níž založil tzv. analytickou psychologii. Zkušenost ho přivedla k přesvědčení, že svět duše je stejně skutečný jako ten hmotný a že kromě prožitků v bdělém stavu může člověk využít i nevědomé elementy, jako jsou sny či archetypální obsahy mýtů. Toto poznání je pak možné využít nejen k léčení nemocí duše, ale také k neméně důležitému procesu, kterým je sebepoznání a osobní rozvoj.



## TAO A ČÍNSKÁ MEDICÍNA

### Přednáška

Tradiční čínská medicína na základě dlouhé tradice a tisíciletých zkušeností vychází z odlišného filozofického základu: Nebojuje s nemocí, ale snaží se navrátit do našeho těla harmonii, které my říkáme zdraví. Zdraví je tedy chápáno jako kvalita, kterou je možné si udržet nebo ji navrátit. Nemoc je, dle tohoto pojetí, způsobena nerovnováhou přírodních protikladů – polarit jin a jang, a zdraví je ekvivalentem filozofického termínu Tao. Na přednášce toto filozofické pojetí hlouběji prozkoumáme a zároveň se pokusíme odhalit, jak můžeme pozitivními změnami vlastního myšlení a citění napomoci k tomu, abychom si stav zdraví neboli harmonie udrželi.



## PRAKTICKÁ RÉTORIKA

### Kurz

Rétorika jako umění krásného a dobrého vyjadřování, jehož kořeny nacházíme v antice. Současné příručky prezentačních a komunikačních dovedností stále vycházejí z klasických rad Aristotela či Quintiliana nebo popisují dovednosti rétora velmi podobné rolím, jež vymezil už Cicero. Ale na rozdíl od dnešní doby, která někdy upřednostňuje krásnou formu, tito autoři kladli velký důraz rovněž na kvalitní obsah, hluboké myšlenky i morální étos samotného řečníka.